

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΝΟΤΗΤΩΝ Α΄ ΤΑΞΗΣ – ΕΝΟΤΗΤΑ 3

ΤΙΤΛΟΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

«Το θρανίο μου»

ΤΟΠΟΣ

Το θρανίο κάθε παιδιού

ΠΡΟ-ΟΡΓΑΝΩΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

1. Γεωγραφικά Ερωτήματα προς διερεύνηση:
Α) «Πώς μπορείτε να συγυρίσετε τα αντικείμενα στο θρανίο σας, ώστε να βλέπετε όλα τα αντικείμενα και να μπορείτε να τα βρίσκετε εύκολα και γρήγορα;»
Β) «Ποιο χώρο χρειάζεται ο καθένας σας, ώστε να μπορεί να γράφει άνετα και να έχει τα χρειαζόμενά του στο θρανίο;»
2. Τα παιδιά σχεδιάζουν τα αντικείμενα που υπάρχουν στο χώρο του θρανίου τους και περιγράφουν τη θέση τους με τη χρήση των επιρρημάτων δεξιά, αριστερά, μπροστά, πίσω, πάνω.
3. Επιδιώκονται συμπεριφορές που αφορούν στην κατάλληλη και συστηματική οργάνωση του χώρου του θρανίου, καθώς και στη χωρίς διαμάχες κοινή χρήση του θρανίου.

ΠΡΟ-ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Αναγνώριση γεωμετρικών σχημάτων (ορθογώνιο, τρίγωνο, κύκλος)

ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΠΟΥ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

1. Έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή (παρέχονται): Φύλλα Εργασίας, Παρουσίαση PowerPoint
2. Βιντεοπροβολέας

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Η ενότητα αναμένεται να υλοποιηθεί σε τρία περίπου 40λεπτα μαθήματα, συμπεριλαμβανομένων και των βιωματικών δραστηριοτήτων.

ΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΓΙΑ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Ο χρόνος, που απαιτείται για προετοιμασία της ενότητας εκ μέρους του/της εκπαιδευτικού, υπολογίζεται σε περίπου μία ώρα.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η Ομάδα ΝΑΠ Γεωγραφίας εκφράζει θερμότερες ευχαριστίες στις συναδέλφους Μαρία Ανθίμου και Χριστίνα Κκαίλη (Δημοτικό Σχολείο Μενεού, Σχολική Χρονιά 2010-2011) για τη συμβολή και τη συνδρομή τους στην ετοιμασία και εφαρμογή της ενότητας.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ (ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ) ΘΕΩΡΙΕΣ

1. Ο χώρος ζωνοποιείται (οργανώνεται), για να εξυπηρετήσει τις ανάγκες των ανθρώπων που τον χρησιμοποιούν. Αυτό μεταφράζεται στην καθημερινή ζωή με τις χρήσεις της γης. Έτσι, ο χώρος οργανώνεται με βάση συγκεκριμένους σκοπούς.
2. Ο χώρος του θρανίου εξυπηρετεί διαφορετικές ανάγκες των παιδιών, όπως είναι η ανάγκη ύπαρξης διαθέσιμου χώρου για τοποθέτηση και κίνηση των χεριών και η ανάγκη ύπαρξης χώρου για τοποθέτηση των βασικών καθημερινών αντικειμένων κάθε μαθήματος (π.χ. τετράδιο, βιβλίο, μολύβι, σβηστήρι).

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ – ΟΡΟΙ

θρανίο, αριστερά – δεξιά, μπροστά – πίσω, ανάμεσα, διπλανός, συμμαθητής, χώρος, αντικείμενο, ορθογώνιο, μεγαλύτερο – μικρότερο, ψηλότερο – χαμηλότερο, χοντρό – λεπτό, βιβλία, τετράδια, σβηστήρι, μολύβι, χρωματιστά μολύβια

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ και ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ		ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ
Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση να:		Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες
1	Εντοπίζουν και περιγράφουν πού βρίσκονται αντικείμενα στον χώρο του σχολείου τους σε σχέση με τον εαυτό τους.	1.1 Στοιχεία του χώρου 1.1.1 Ιδιότητες αντικειμένων του χώρου: χρώμα, σχήμα, μέγεθος 1.1.2 Ονόματα αντικειμένων του χώρου (π.χ. στο θρανίο) 1.2 Θέση του εαυτού 1.2.1 σε σχέση με άλλα στοιχεία του χώρου ή άλλους ανθρώπους και 1.2.2 με χρήση των εννοιών μπροστά από, πίσω από, κοντά σε, μακριά από, δεξιά, αριστερά
2	Εντοπίζουν και περιγράφουν πού βρίσκονται αντικείμενα στον χώρο ή τόποι σε σχέση με άλλα αντικείμενα ή άλλους τόπους.	2.1 Θέση ενός στοιχείου του χώρου (π.χ. στο θρανίο τους) με συνδυασμό 2.1.1 σημείων αναφοράς του περιβάλλοντός τους και 2.1.2 των εννοιών κοντά, μακριά, δίπλα, δεξιά, αριστερά, μέσα, ανάμεσα, μπροστά, πίσω
3	Εντοπίζουν και περιγράφουν τι υπάρχει σε έναν τόπο και πώς είναι (συνθήκες εντός του σχολείου).	3.1 Ονόματα χώρων και αντικειμένων στον χώρο 3.1.2 στο θρανίο, στη σάκα και στην κασετίνα τους (π.χ. κασετίνα, ρίγα, βιβλίο, φυλλάδιο, φάκελος) 3.2 Χαρακτηριστικά γνωρίσματα στοιχείων του χώρου 7.1 στη σάκα, στην κασετίνα και στο θρανίο (π.χ. μεγάλο βιβλίο, μακριά ρίγα)
7	Αναγνωρίζουν και ομαδοποιούν χώρους που βρίσκονται κοντά ο ένας στον άλλο και έχουν παρόμοιες συνθήκες.	7.2 Ονόματα χώρων με βάση δεδομένα κριτήρια (π.χ. χώρος θρανίου) 7.3 Κριτήρια με βάση τις ιδιότητες του χώρου που βρίσκουν οι μαθητές/μαθήτριες (π.χ. χρήση, σχήμα, μέγεθος) 8.1.1 Κατηγορίες χώρων και ονομασία τους (π.χ. χώροι εργασίας)

8	Συγκρίνουν αντικείμενα και στοιχεία του χώρου εντός του σχολείου ως προς τις χωρικές τους ιδιότητες.	8.2 Ομοιότητες και διαφορές 14.1 του μεγέθους της σάκας, της κασετίνας, του θρανίου και των αντικειμένων που βρίσκονται στους χώρους αυτούς
14	Εντάσσουν αντικείμενα ή μικρότερους χώρους σε μεγαλύτερους χώρους.	14.3 Μη κατάλληλες χρήσεις του χώρου του θρανίου (π.χ. τοποθέτηση φαγητού)
17	Επιδεικνύουν συμπεριφορά που να δείχνει ότι προσδίδουν την κατάλληλη αξία σε κάθε χώρο, ανάλογα με τη χρήση του και τη χρησιμότητά του, και συνυπάρχουν αρμονικά σ' αυτόν.	17.1 Αντικείμενα στον χώρο του θρανίου που εξυπηρετούν τις ανάγκες κάθε μαθήματος 17.2 Κατάλληλη διευθέτηση των προσωπικών αντικειμένων στον χώρο της σάκας και του θρανίου 17.3 Νέοι τρόποι διαρρύθμισης του προσωπικού χώρου και κοινόχρηστων χώρων (π.χ. θρανίο) με σκοπό τη βελτίωση της χρήσης του χώρου 17.5 Κατάλληλη χρήση του χώρου του θρανίου (π.χ. έκταση ζωτικού χώρου, από κοινού χρήση αντικειμένων)
19	Εντοπίζουν και αναγνωρίζουν γνωρίσματα αντικειμένων ή στοιχείων του χώρου μέσα από φωτογραφίες (αποκωδικοποίηση φωτογραφιών).	19.1 Αντικείμενα και στοιχεία του χώρου (π.χ. τι βλέπω; πώς είναι ο χώρος;) 19.2 Λειτουργία και χρήση των αντικειμένων στον χώρο (π.χ. τι κάνουν; τι είδους χώρος είναι;) 19.3 Εναλλακτικοί τρόποι λειτουργίας και χρήσης των αντικειμένων για αντιμετώπιση προβλήματος
21	Σχεδιάζουν φυσικά και ψηφιακά δισδιάστατα/τες σχήματα και αναπαραστάσεις αντικειμένων και συστημάτων του πραγματικού κόσμου.	21.1 Σχήματα ή αναπαραστάσεις αντικειμένων που βρίσκονται κοντά τους 21.1.1 στο θρανίο τους (κάτοψη αντικειμένων)

ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΚΑΛΙΕΡΓΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ

Συνθήκες:	<i>Τι υπάρχει πάνω στο θρανίο μου; (διαθέσιμοι χώροι, περιεχόμενο)</i>	Συγκρίσεις:	<i>Σύγκριση της θέσης των αντικειμένων. Σύγκριση της αρχικής και της τελικής οργάνωσης του χώρου του θρανίου</i>
Περιφέρεια:	<i>Διαμόρφωση λειτουργικών ζωνών ή περιφερειών για κάθε μαθητή στο χώρο του σχολείου</i>	Εξαιρέσεις:	<i>Εύρεση εξαιρέσεων ως προς την οργάνωση του χώρου θρανίων</i>

ΑΞΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΡΙΣΕΙΣ (στις οποίες αναμένεται να καταλήξουν τα παιδιά)

Με την ολοκλήρωση της πορείας διερεύνησης στην ενότητα, τα παιδιά αναμένεται να τεκμηριώνουν τις επιλογές τους αναφορικά με την οργάνωση του χώρου του θρανίου τους, ώστε:

- να υπάρχει διαθέσιμος χώρος για να γράφουν με άνεση
- να μπορούν να βλέπουν τα αντικείμενα που υπάρχουν στο χώρο του θρανίου και να τα εντοπίζουν εύκολα και γρήγορα
- να μοιράζονται λειτουργικά το χώρο με το διπλανό τους.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

	<u>ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ – ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ</u>	<u>ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ - ΕΡΓΑΛΕΙΑ</u>
	<p><u>Σημείωση:</u> Για την υλοποίηση της ενότητας αυτής η επιλογή των αντικειμένων θα πρέπει να γίνει στο πλαίσιο των καθημερινών ρουτίνων που εφαρμόζονται στο μάθημα ή στο τμήμα, οι οποίες και ενδέχεται να αφορούν αντικείμενα που τα παιδιά ενθαρρύνονται να έχουν πάντοτε ή που δεν συστήνεται να έχουν στο χώρο του θρανίου τους κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Για παράδειγμα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατά τη διάρκεια του μαθήματος, ο πλαστικός φάκελος (φάιλ) βρίσκεται πάντοτε μέσα στη σχολική τσάντα. Στο θρανίο έχουμε μόνο το φυλλάδιο που χρειαζόμαστε. • Πάντοτε έχουμε στο θρανίο μας δύο ξυσμένα μολύβια, ένα σβηστήρι και ένα χρωματιστό μολύβι. Η ξύστρα δεν χρειάζεται να βρίσκεται στο χώρο του σχολείου. • Βρίσκουμε τον χάρακά μας μόνο όταν τον χρειαστούμε. Στο υπόλοιπο μάθημα τον έχουμε μέσα στην κασετίνα μας. 	
<p>1^ο-2^ο 40ΛΕΠΤΟ</p>	<p>ΠΟΡΕΙΑ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ: Στάδιο 1- Διατύπωση Γεωγραφικής Ερώτησης:</p> <p>Κατά την αλλαγή διδακτικής περιόδου, όταν στο χώρο του θρανίου των παιδιών υπάρχουν πολλά αντικείμενα (π.χ. χρειαζόμενα για το μάθημα των Ελληνικών και για το μάθημα «Γνωρίζω τον Κόσμο μου»), η/ο εκπαιδευτικός καλεί τα παιδιά να κάνουν παύση και να παρατηρήσουν το θρανίο τους.</p> <p>Εναλλακτικά, η/ο εκπαιδευτικός καλεί τα παιδιά να ετοιμάσουν για το μάθημα που θα ακολουθήσει περισσότερα αντικείμενα από ό,τι πραγματικά χρειάζονται (π.χ. Φύλλα Εργασίας και τετράδιο του μαθήματος, χρωματιστά μολύβια, βιβλίο και τετράδιο Μαθηματικών, σημειωματάριο, ένα συγκεκριμένο, φυλλάδιο και κασετίνα) και να ανοίξουν κάποια από αυτά.</p> <p>Σε κάθε περίπτωση, τα παιδιά καλούνται να αναγνωρίσουν ποιο πρόβλημα έχει δημιουργηθεί από τα πολλά αντικείμενα που βρίσκονται στο χώρο του θρανίου. Τα παιδιά εκφράζουν τις παρατηρήσεις τους, οι οποίες αναμένεται να είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δεν υπάρχει χώρος για να γράφουμε. • Τα πράγματά μας είναι πολλά και έχουν γεμίσει το θρανίο μας. 	<p>Βιωματική δραστηριότητα</p> <p>Συζήτηση στην ολομέλεια</p>

- Είναι δύσκολο να βρω κάτι που χρειάζομαι, γιατί είναι κάτω από άλλα αντικείμενα.
- Δεν βλέπω το τετράδιό μου, διότι είναι κρυμμένο ανάμεσα σε άλλα αντικείμενα.

Ακολούθως, καλούνται να εισηγηθούν τρόπους επίλυσης του προβλήματος. Εισηγήσεις των παιδιών μπορεί να είναι:

- Να φυλάξουμε κάποια αντικείμενα και να αφήσουμε μόνο αυτά που θα χρειαστούμε για το μάθημα.
- Ναβάλουμε τα αντικείμενα το ένα πάνω στο άλλο, για να μείνει χώρος να γράφουμε.

ΣΥΝΘΗΚΕΣ

Ανάλογα με τις εισηγήσεις των παιδιών, και στο βαθμό που κρίνεται σκόπιμο, αφήνονται στο θρανίο συγκεκριμένα αντικείμενα (π.χ. Φύλλα Εργασίας του μαθήματος, τετράδιο, μολύβι, 2-3 χρωματιστά μολύβια, σβηστήρι), τα οποία ονομάζονται και περιγράφονται. Για παράδειγμα:

- Στο θρανίο μου έχω δύο χρωματιστά μολύβια, ένα κόκκινο και ένα μπλε, το τετράδιο και το βιβλίο μου, τον χάρακά μου, το μολύβι και το σβηστήρι μου.
- Το βιβλίο είναι μεγαλύτερο από το τετράδιο.
- Το βιβλίο και το τετράδιο είναι ορθογώνια και πιο λεπτά από την κασετίνα.
- Η κασετίνα είναι πιο χοντρή από το τετράδιο.

Τα παιδιά μπορούν να κάνουν χρήση του στηρίγματος που βρίσκεται στο Παράρτημα (σελ. 83)

Ακολούθως, γίνονται οι πιο κάτω βιωματικές δραστηριότητες:

- Τα παιδιά καλούνται να παρατηρήσουν το θρανίο τους από ψηλά. Στέκονται όρθια και παρατηρούν τον χώρο του θρανίου (μαζί με το περιεχόμενό του), όπως φαίνεται από τη θέση εκείνη.
- Καθώς είναι όρθια, φέρουν τον δείκτη του χεριού τους γύρω-γύρω, πάνω στα όρια του θρανίου. Από δοσμένα σχήματα (π.χ. στον πίνακα ή βλ. Παρουσίαση PowerPoint, ιστοσελίδα) καλούνται να αναγνωρίσουν ποιο σχήμα έχει το θρανίο τους και να ονομάσουν το σχήμα αυτό.
- Καλούνται να ανοίξουν το βιβλίο τους, στο Φύλλο Εργασίας της σελίδας 36 και να σημειώσουν το σχήμα που αντιστοιχεί στο σχήμα του θρανίου τους.

Καθώς τα παιδιά εργάζονται, τίθεται το ερώτημα: «Πώς μπορείτε να συγυρίσετε τα αντικείμενα στο θρανίο σας, ώστε να βλέπετε όλα τα αντικείμενα και να μπορείτε να τα βρίσκετε εύκολα και γρήγορα;». Τα παιδιά συζητούν με το ζευγάρι ή στην ομάδα τους για το τι πρέπει να προσέξουν. Ακούγονται οι απόψεις τους στην ολομέλεια, οι οποίες,

Προφορικός λόγος

Παράρτημα (σελ. 83)

Βιωματικές δραστηριότητες – πίνακας ή Παρουσίαση PowerPoint (βλ. ιστοσελίδα) – Φύλλο Εργασίας (σελ. 36) – Βιντεοπροβολέας

Γεωγραφικό Ερώτημα 1

ενδεικτικά, μπορεί να είναι:

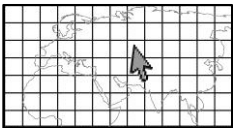
- Να βάλουμε το σβηστήρι μας μέσα στην κασετίνα και να την αφήσουμε ανοικτή, για να το βρίσκουμε.
- Προτιμούμε να έχουμε το μολύβι και το σβηστήρι έξω από την κασετίνα, στα δεξιά της κασετίνας / μπροστά από την κασετίνα.
- Να βάλουμε το τετράδιο από κάτω και την κασετίνα από πάνω, επειδή η κασετίνα είναι μικρότερη. Έτσι, θα βλέπουμε το τετράδιο.
- Δεν είναι καλή ιδέα να βάλουμε την κασετίνα κάτω από το βιβλίο και το τετράδιο, γιατί δεν θα τη βλέπουμε.

Συζήτηση σε ζευγάρια – Ανακοινώσεις στην ολομέλεια

ΠΟΡΕΙΑ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ: Στάδια 2, 3, 4 - Εύρεση, εξερεύνηση και ανάλυση πληροφοριών – πηγών – δεδομένων, ώστε να απαντηθεί το γεωγραφικό ερώτημα

Βιωματική δραστηριότητα

Ύστερα, κάθε παιδί συγυρίζει τα αντικείμενα στο θρανίο του όπως επιθυμεί.

ΘΕΣΗ – ΣΥΓΚΡΙΣΗ

Ακολουθως, τα παιδιά καλούνται να περιγράψουν πού τοποθέτησαν το καθετί,

ορίζοντας τη θέση των αντικειμένων α) σε σχέση με τη θέση του σώματος των παιδιών και β) σε σχέση με άλλα αντικείμενα στο χώρο του θρανίου. Παράλληλα, κατά τις δραστηριότητες αυτές, τα παιδιά συγκρίνουν τη θέση αντικειμένων (π.χ. των δικών τους) με τη θέση άλλων αντικειμένων (π.χ. αυτών του διπλανού τους), εκφράζοντας τοπολογικές σχέσεις. Σε κάθε περίπτωση, έμφαση δίνεται στη χρήση του λεξιλογίου (προφορικά ή/και γραπτά). Αν χρειάζεται, τα παιδιά κάνουν χρήση του στηρίγματος που βρίσκεται στο Παράρτημα (σελ. 85).

Η περιγραφή και η σύγκριση θέσης μπορεί να γίνει με τις πιο κάτω δραστηριότητες και, στο βαθμό που χρειάζεται, με βοηθητικές ερωτήσεις:

Παράρτημα σελ. 85

ΔΕΙΧΝΩ ΚΑΙ ΛΕΩ ΤΙ ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΣΩΜΑ ΜΟΥ

Τα παιδιά δείχνουν στον/στην διπλανό/ή τους (ή στην ολομέλεια) τι τοποθέτησαν στα δεξιά τους και τι στα αριστερά τους. Μετά ονομάζουν τα αντικείμενα. Ακούγονται ανακοινώσεις στην ολομέλεια. Για παράδειγμα:

- Στα δεξιά μου υπάρχει το μολύβι και στα αριστερά μου το σβηστήρι.
- Ακριβώς μπροστά μου βρίσκεται το βιβλίο μου.

Εργασία σε ζευγάρια – Παρουσίαση στην ολομέλεια – Προφορικός λόγος

ΒΡΙΣΚΩ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΩ ΤΗ ΘΕΣΗ ΕΝΟΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΑΛΛΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ

Τα παιδιά δείχνουν στον/στην διπλανό/-ή τους (ή στην ολομέλεια) τι υπάρχει στα δεξιά / στα αριστερά ενός άλλου αντικειμένου ή μπροστά / πίσω από άλλο αντικείμενο. Μετά περιγράφουν τη θέση, χρησιμοποιώντας το λεξιλόγιο. Για παράδειγμα:

- Στα δεξιά του βιβλίου μου έβαλα το μολύβι μου.
- Έβαλα το σημειωματάριό μου στα αριστερά της κασετίνας.
- Η ρίγα μου είναι μπροστά από την κασετίνα, για να τη βλέπω.

Τα χρωματιστά μολύβια βρίσκονται πάνω στο τετράδιό μου.

Εργασία σε ζευγάρια – Παρουσίαση στην ολομέλεια – Προφορικός λόγος

ΔΕΙΧΝΩ ΣΤΟΝ ΒΙΝΤΕΟΠΡΟΒΟΛΕΑ ΠΟΥ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΑ ΤΟ ΚΑΘΕΤΙ

Διαφάνεια 3: Η/Ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει στον βιντεοπροβολέα τη διαφάνεια με το ορθογώνιο και τα αντικείμενα που βρίσκονται έξω από το χώρο της διαφάνειας (βλ. Παρουσίαση PowerPoint, ιστοσελίδα).

α) Ένα ζευγάρι παιδιών περιγράφει τι υπάρχει στο θρανίο τους και άλλα παιδιά (ή η/ο εκπαιδευτικός) σύρουν τα αντικείμενα και τα τοποθετούν στην κατάλληλη θέση στην οθόνη.

β) Ένα ζευγάρι παιδιών σύρει τα αντικείμενα στην οθόνη, τοποθετώντας τα στη θέση που βρίσκονται στον πραγματικό χώρο του θρανίου τους και τα υπόλοιπα παιδιά περιγράφουν τη θέση των αντικειμένων με το κατάλληλο λεξιλόγιο. Για παράδειγμα:

- Εγώ κάθομαι στην αριστερή πλευρά του θρανίου. Ο διπλανός μου κάθεται στα δεξιά μου.
- Βάλαμε τα βιβλία μας ακριβώς μπροστά μας και τα τετράδιά μας πίσω από το βιβλίο. Εγώ, πάνω στο τετράδιο έβαλα την κασετίνα μου, ενώ ο διπλανός μου την έβαλε στα αριστερά του τετραδίου.
- Τοποθέτησες τη ρίγα στα δεξιά της κασετίνας και τα μολύβια στα αριστερά της κασετίνας.
- Το μολύβι μου βρίσκεται στα δεξιά του βιβλίου μου, ενώ το μολύβι του διπλανού μου βρίσκεται στα αριστερά του βιβλίου του. (σύγκριση)

Διαφάνεια 4:

Παρουσιάζεται στον βιντεοπροβολέα η διαφάνεια με τα αντικείμενα τοποθετημένα μέσα στο χώρο του θρανίου. Τα παιδιά περιγράφουν τη θέση των διαφόρων αντικειμένων, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεξιλόγιο (προφορικά ή/και γραπτά). Αναμένονται παρατηρήσεις όπως:

- Η Μαρία κάθεται στα δεξιά του Γιώργου.
- Ο Γιώργος κάθεται στα αριστερά της Μαρίας.
- Και τα δύο παιδιά έχουν από ένα φάκελο, μία κασετίνα, μολύβι, ξύστρα και φάκελο.
- Η Μαρία τοποθέτησε την κασετίνα της πάνω στο φάκελο της.
- Ο Γιώργος έβαλε το σβηστήρι του στα αριστερά του τετραδίου του.
- Τα χρωματιστά μολύβια του Γιώργου βρίσκονται ανάμεσα στην κασετίνα και στον φάκελο.
- Η Μαρία τοποθέτησε το πράσινο και το μπλε χρωματιστό μολύβι μπροστά από τον φάκελό της.
- Ο Γιώργος έβαλε τη ρίγα του πίσω από την κασετίνα.
- Και τα δύο παιδιά τοποθέτησαν την ξύστρα τους στα δεξιά του τετραδίου τους. (σύγκριση)
- Το κόκκινο μολύβι του Γιώργου είναι στα αριστερά της κασετίνας του, ενώ το κόκκινο μολύβι της Μαρίας είναι στα αριστερά του μολυβιού της.

Σημείωση:

Παρουσίαση
PowerPoint (βλ.
ιστοσελίδα) –
Παρουσίαση στην
ολομέλεια

Παρουσίαση
PowerPoint (βλ.
ιστοσελίδα) –
Παρουσίαση στην
ολομέλεια

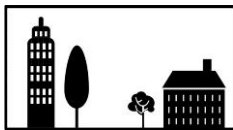

Για τη χρήση του PowerPoint στη δραστηριότητα με τη Διαφάνεια 2 της Παρουσίασης, εννοείται ότι η/ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να εργαστεί με τη διαφάνεια σε Normal View και όχι σε Slide View. Τα αντικείμενα που δίνονται μπορούν να αντιγραφούν (copy) και να επικολληθούν (paste) για τον καθένα από τους δύο διπλανούς ή/και να στριφογυρίσουν (rotate), με βάση τη θέση που έχουν τα αντικείμενα των παιδιών στο θρανίο. Επιπρόσθετες εικόνες συστήνεται να προστεθούν, όπου χρειάζεται.

ΠΟΡΕΙΑ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ: Στάδιο 5 – Αξιολογικές κρίσεις ως απαντήσεις στο γεωγραφικό ερώτημα

Με την ολοκλήρωση των πιο πάνω δραστηριοτήτων, τα παιδιά παρατηρούν τα αντικείμενα που έχουν συγυρίσει στο θρανίο τους. Ελέγχουν και απαντούν στα πιο κάτω ερωτήματα ή/και υλοποιούν τα πιο κάτω:

- Βλέπετε το σβηστήρι σας; Μπορείτε αμέσως να το βρείτε, μόλις το χρειαστείτε; Εντοπίστε το και πάρτε το στο χέρι σας. Τοποθετήστε το πίσω στη θέση του.
- Υπάρχει κάτι που κρύβει το τετράδιό σας; Τι είναι αυτό; Μετακινήστε το και βρείτε άλλη θέση να το τοποθετήσετε.
- Πάρτε στα χέρια σας το βιβλίο σας. Υπάρχει κίνδυνος να ρίξετε στο πάτωμα κάποιο άλλο αντικείμενο, καθώς κάνετε την κίνηση αυτή; Μήπως πρέπει να το μετακινήσετε;

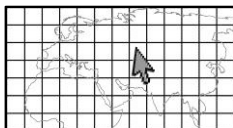

ΣΥΓΚΡΙΣΗ

Κατά τη διαδικασία αυτή, δίνεται η ευκαιρία στα παιδιά να περιγράψουν τη νέα θέση των αντικειμένων ή/και να τη συγκρίνουν με την προηγούμενη θέση. Για

παράδειγμα:

- Τοποθέτησα το σβηστήρι μου στα δεξιά του τετραδίου μου, επειδή .... Προηγουμένως, ήταν πάνω στο βιβλίο μου, αλλά όταν πήρα το βιβλίο μου αυτό έπεσε.
- Τοποθετήσαμε τις κασετίνες μας στο κέντρο του θρανίου, ενώ προηγουμένως τις είχαμε ....., επειδή, με αυτό τον τρόπο, έχουμε περισσότερο χώρο και οι δύο.

ΘΕΣΗ

Τέλος, τα παιδιά σχεδιάζουν τα δικά τους αντικείμενα και αυτά του διπλανού τους, αν έχουν διπλανό, στην αντίστοιχη λειτουργική περιφέρεια στο χώρο του θρανίου τους

(π.χ. στο δεξιό ή στο αριστερό μέρος του θρανίου). Χρησιμοποιούν το Φύλλο Εργασίας (σελ. 37) και το μολύβι τους. Όσα παιδιά τελειώνουν, σχεδιάζουν τα αντικείμενα του παιδιού που κάθεται δίπλα τους ή/και γράφουν μικρές προτάσεις, χρησιμοποιώντας τις λέξεις *δεξιά*, *αριστερά*, *μπροστά*, *πίσω*, *ανάμεσα*. Για παράδειγμα:

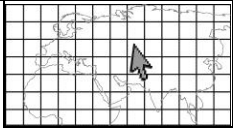

- Το μολύβι μου είναι *δεξιά* του βιβλίου μου.
- Το σβηστήρι είναι *ανάμεσα* στο βιβλίο και στο μολύβι.

Συζήτηση στην ολομέλεια – Βιωματική δραστηριότητα

Φύλλο εργασίας (σελ. 37)

	 <p>ΘΕΣΗ Ενώ τα παιδιά εργάζονται, η/ο εκπαιδευτικός τα καλεί να διακόψουν για λίγο την εργασία τους, αφήνοντας στη θέση τους τα αντικείμενα που υπάρχουν στο θρανίο.</p> <p>Τοποθετεί στη μέση κάθε θρανίου ένα αντικείμενο (π.χ. ένα μολύβι) και ζητάει από τα παιδιά να περιγράψουν πού βρίσκεται το αντικείμενο σε σχέση με το σώμα τους. Για παράδειγμα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το μολύβι βρίσκεται στα δεξιά μου. • Εμένα το μολύβι βρίσκεται στα αριστερά μου. <p>Η/Ο εκπαιδευτικός μπορεί να κολλήσει ένα μικρό αυτοκόλλητο ή να σημειώσει μια μικρή βούλα στην εξωτερική πλευρά της δεξιάς παλάμης των παιδιών που έχουν το αντικείμενο στα δεξιά τους (π.χ. κόκκινο χρώμα). Αντίστοιχα, το ίδιο γίνεται και με την αριστερή παλάμη των παιδιών που έχουν το αντικείμενο στα αριστερά τους (π.χ. μπλε χρώμα).</p> <p>Τέλος, καλεί τα παιδιά να περιγράψουν τη θέση του αντικειμένου σε σχέση με το σώμα του διπλανού τους. Αναμένονται δηλώσεις όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το μολύβι βρίσκεται στα αριστερά του διπλανού μου. • Από τη θέση που κάθομαι το μολύβι είναι στα αριστερά μου, αλλά από τη θέση που κάθεται ο διπλανός μου έχει το μολύβι στα αριστερά του.	<p>Βιωματική δραστηριότητα – Συζήτηση στην ολομέλεια</p>
<p>3^ο 40ΛΕΠΤΟ</p>	 <p>ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ Στο επόμενο μάθημα, τίθεται στα παιδιά το εξής ερώτημα ή/και αξιοποιείται ενδεχόμενη δοθείσα ευκαιρία: «Πώς μπορούμε να προστατεύουμε τα αντικείμενα που χρησιμοποιούμε για το μάθημα, όταν μελετούμε στο σχολείο ή στο σπίτι;». Στόχος είναι να εντοπιστούν αντικείμενα ή δραστηριότητες, που είναι ασύμβατα/-ες με την πραγματική χρήση του χώρου του σχολείου.</p> <p>Ακούγονται οι απόψεις των παιδιών, και, στο βαθμό που κρίνεται απαραίτητο, υποβάλλονται και βοηθητικές ερωτήσεις. Πιθανές απόψεις είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προσέχουμε να μην μουτζουρώνουμε τα τετράδια με τα χέρια μας. • Μετά το διάλειμμα, όταν επιστρέφουμε στην αίθουσα, δεν πρέπει να βάζουμε το μπουκαλάκι με το νερό μας πάνω στα τετράδια και στα βιβλία μας, αλλά απ' ευθείας στην τσάντα μας. • Μερικές φορές, πέφτουν ψίχουλα από το φαγητό μας. Γι' αυτό δεν πρέπει να έχουμε φαγητά στο θρανίο που μελετούμε. • Δεν πρέπει να ξύνουμε τα μολύβια μας πάνω στο θρανίο, διότι τα βιβλία μας μουντζουρώνονται. <p>Ακολούθως, τα παιδιά ασχολούνται με το Φύλλο Εργασίας (σελ. 38), στο</p>	<p>Ατομική και Ομαδική Εργασία – Ανακοινώσεις στην ολομέλεια</p> <p>Φύλλο Εργασίας</p>

	<p>οποίο εντοπίζουν περιπτώσεις μη κατάλληλης χρήσης του χώρου του θρανίου. Εναλλακτικά, τα παιδιά μπορούν να ζωγραφίσουν αντίστοιχη παράσταση. Τα παιδιά μπορούν να σημειώσουν στην εικόνα σχετικό λεξιλόγιο ή/και να συντάξουν σύντομες προτάσεις (π.χ. στο κάτω μέρος ή/και προφορικά). Η εργασία μπορεί να γίνει πρώτα ατομικά και, μετά, ομαδικά. Τέλος, κατά τις ανακοινώσεις στην ολομέλεια, δίνεται έμφαση στη χρήση του κατάλληλου λεξιλογίου.</p>	(σελ. 38)
<p>ΠΟΡΕΙΑ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ: Στάδιο 1 – Διατύπωση Γεωγραφικής Ερώτησης</p>		
	<p>Καθώς τα παιδιά εργάζονται (π.χ. ασχολούνται με την πιο πάνω δραστηριότητα), η/ο εκπαιδευτικός υποβάλλει το εξής ερώτημα: «Ποιο χώρο χρειάζεται ο καθένας σας, ώστε να μπορεί να γράφει άνετα και να έχει τα χρειαζόμενά του στο θρανίο;».</p>	Γεωγραφικό Ερώτημα 2
<p>ΠΟΡΕΙΑ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ: Στάδια 2, 3, 4 – Εύρεση, εξερεύνηση και ανάλυση πληροφοριών – πηγών – δεδομένων, ώστε να απαντηθεί το γεωγραφικό ερώτημα</p>		
	<p>ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ</p> <p>Τα παιδιά παρατηρούν ό,τι υπάρχει πάνω στο θρανίο τους (αντικείμενα και χέρια παιδιών). Η/Ο εκπαιδευτικός, στο βαθμό που κρίνεται σκόπιμο μπορεί να καλέσει τα παιδιά να «παγώσουν» (π.χ. σαν να τους πάγωσε ένας χιονάνθρωπος ή άλλος ήρωας, που εμπλέκεται στις ρουτίνες του τμήματος), αφήνοντας τα χέρια τους ακίνητα πάνω στα βιβλία τους, όπως όταν εργάζονται γραπτά.</p> <p>Ακολούθως, τα παιδιά ελέγχουν τον χώρο που καταλαμβάνουν τα χέρια τους, όταν και οι δύο γράφουν και έχουν τα χρειαζόμενά τους στο χώρο του θρανίου (π.χ. ανοικτό βιβλίο, τετράδιο ή φύλλο εργασίας, κασετίνα, κ.λπ.). Υπολογίζουν την περιφέρεια που χρειάζεται το κάθε παιδί, προκειμένου να μπορεί να γράφει με άνεση.</p>	Βιωματική δραστηριότητα
<p>Στάδιο 5 – Αξιολογικές κρίσεις ως απαντήσεις στο γεωγραφικό ερώτημα:</p>		
	<p>Ύστερα, τίθεται το εξής σενάριο: «Δύο παιδιά έχουν προστριβές για τον τρόπο με τον οποίο μοιράζονται το χώρο του θρανίου ως διπλανοί. Τι να τους συμβουλέψουμε, ώστε να μοιράζονται το χώρο του θρανίου χωρίς τσακωμούς;».</p> <p>Τα παιδιά εργάζονται, πρώτα, ατομικά και, στη συνέχεια, στην ομάδα, ώστε να θέσουν τα κριτήρια που θα λάβουν υπόψη τους. Κατά τις ανακοινώσεις στην ολομέλεια, αναμένεται να αναφερθούν κριτήρια όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να ελέγξουμε αν το ένα από τα δύο παιδιά είναι πιο μεγαλόσωμο. Ίσως χρειάζεται λίγο περισσότερο χώρο από τον διπλανό του.	Ατομική και Ομαδική εργασία – Ανακοινώσεις στην ολομέλεια

- Να δούμε αν και τα δύο παιδιά έχουν στο θρανίο μόνο αυτά που χρειάζονται. Τα αντικείμενα που δεν είναι απαραίτητα, μπορούν να τα φυλάξουν στην τσάντα τους.
- Να συγκρίνουμε το μέγεθος που έχει η κασετίνα/τον φάκελο κάθε παιδιού. Αν αυτά τα αντικείμενα είναι πολύ μεγάλα, δεν χρειάζεται να βρίσκονται πάνω στο θρανίο.
- Και τα δύο παιδιά πρέπει να κάθονται ίσια, στα δεξιά ή στα αριστερά του θρανίου. Να βάζουν τα αντικείμενά τους μέχρι την άκρη του θρανίου.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

Με βάση τα κριτήρια της πιο πάνω δραστηριότητας, τα παιδιά καλούνται να χαράξουν νοητή γραμμή (οριοθέτηση) της λειτουργικής περιφέρειας κάθε ενός από τους διπλανούς στο χώρο του θρανίου.

Τα παιδιά εκφράζουν τις επεξηγήσεις τους για τα κριτήρια που εφάρμοσαν. Για παράδειγμα:

- Ο διπλανός μου είναι πιο μεγαλόσωμος, για αυτό χρειάζεται περισσότερο χώρο.
- Αφήσαμε αρκετό χώρο για να βάζουμε τα μεγάλα βιβλία.
- Αποφασίσαμε να συγκρίσουμε τις κασετίνες μας, τοποθετώντας τις τη μία πάνω στην άλλη. Έτσι, υπάρχει περισσότερος χώρος για τα χέρια μας.

**Βιωματική
δραστηριότητα**

**Αξιολογικές
κρίσεις**